

Kniha o plánu

A Mistr Sun pravil

Válka je největší věcí státu -
je místem života a smrti
je cestou k přežití či zkáze
A tak je třeba ji zkoumat

Pět vláken spřádá osnovu
Z nich splétáme plán
a rozplétáme podstatu strategie:

První se jmenuje Cesta
druhé se jmenuje Nebe
třetí se jmenuje Země
čtvrté se jmenuje Vojevůdce
páté se jmenuje Metoda

Cesta sjednocuje mysl lidu s vládcem
tak aby s ním dokázal zemřít
tak aby s ním dokázal žít -
bez ohledu na nebezpečí

Nebe představuje proměny Jin a Jang
střídání zimy a tepla
posloupnost ročních dob

Země znamená výšku a hloubku
daleké a blízké
schůdné a neschůdné
široké planiny a těsné soutěsky
Země znamená život a smrt

Vojevůdce znamená moudrost a inteligenci
důvěru a vztah
chrabrost a přísnost

Metoda znamená důmysl a pořádek
ve vedení důstojnictva
v organizaci zásobování

O této pětičce
ví každý vojevůdce vše

Zvítězí ten kdo ji pochopil
Prohrává kdo ji nepoznal

Tak jejím uspořádáním tvoříme plán
a dobíráme se podstaty

Ptáme se:
Který z vládců má v sobě cestu?
Kdo z vojevůdců je schopnější?
Na čí straně je nebe a země?
Kdo prokázal zásady a kázeň?
Čí vojska se jeví silnější?
Kdo má rytíře i vojska připravenější?
Čí pochvaly a tresty jsou jasnější?

Z odpovědí na ty otázky zjistíme
kdo bude vítěz a kdo poražený!
Vojevůdce jenž se bude řídit mou radou
jistě zvítězí a vytrvá v čele vojsk

Vojevůdce jenž se nebude řídit mou radou
stejně jistě prohraje a bude smeten

Naslouchaje mi promýšlej svůj plán
a na mých radách zakládej své postavení
abys je podepřel proti těm druhým

Postavení znamená
sílu založenou na výhodě

Válka je především
důmyslná lest:
tak jsi-li schopný
předstírej neschopnost
tak jsi-li připraven
předstírej nepřipravenost
tak jsi-li nablízku
dělej žes daleko
tak jsi-li daleko
dělej žes nablízku

Nepřítele na sebe vylákej
zdánlivou výhodou
Předstíraje zmatek
náhle na něj udeř
Tam kde je ho plno
připrav se na jeho příchod
ale vyhni se mu
sotva zjistíš že je silnější

Je-li rozzuřený
ještě ho provokuj
Je-li skleslý
vzbuď jeho pýchu
Je-li odpočatý
vyčerpej ho
Má-li přítele

odděl je

Útoč jen tam kde tě nečeká
a udeř kde by se toho nenadál
V tom je umění mistrů vedení války
nesdělitelné předem

Zřejmé je pouze tolik:
ten kdo již před bitvou
při poradě v chrámu stál na vítězství
zřejmě promyslel mnoho způsobů plánu
ten kdo již před bitvou
při poradě v chrámu nedokázal zvítězit
nepromyslel dostatečný počet plánů
Promyšlený plán přináší vítězství
nedostatečný plán nese porážku
Co teprv tam kde žádný plán nebyl!

Z tohoto pohledu jsou mi
vítězové i poražení
předem zjevní!

Knihá o přípravě bitvy

A Mistr Sun pravil

Obecným pravidlem vedení války je:

Vypravuješ-li do pole
tisíc válečných vozů
tisíc těžkých vozů
sto tisíc těžkooděnců
s pící a špíží na tisíc mil
nezapomeň na další výdaje -
na náklady k důstojnému přijetí hostů
na pomocné látky včetně lepidel a laků
na ošetření a opravy vozů i výzbroje
Na to vše počítej
nejméně tisíc zlatých prutů denně
Teprve pak můžeš zvednout
sto tisíc mužů
hotových k boji
v němž půjde o všechno

Vše má svůj čas
otálení otupí zbraně
i odhodlanost vojáků
Útočíš-li na opevněné město
ztratíš mnoho sil
Dlouhým tažením v poli
vyčerpáš prostředky státu

Jsou-li zbraně otupeny
ochabne-li horlivost vojáků
tvé síly vyprchají
tvé prostředky vyschnou
načež ostatní knížata
využijí tvé nouze a povstanou
a ani největší mudrc
nenapraví co se už stalo

A proto:

I když se mezi vojáky často proslýchá
o neuváženém spěchu v tažení
ještě jsem neviděl aby schopný vojevůdce
sázel na jeho prodlužování
Zatím žádný stát nezískal
zdlouhavým způsobem boje

Věz že ten kdo nevychutnal
až do dna veškeré zlo války
nevychutná ani její zisk

Dobrý vojevůdce
nevolá dvakrát do války
nežádá třikrát o zásoby
výzbroj si doveze z vlasti
ale potravu si bere u nepřítele
jen tak bude vždycky mít
dostatek zásob pro své vojsko

Zbídačování státu vojskem:
Vzdálené vojsko znamená
daleké zásobování

Daleké zásobování znamená
vyčerpávání lidu

Je-li vojsko blízko domova
stoupají ceny

Stoupají-li ceny
vysychají zdroje

Vysychají-li zdroje
vede to k neúnosným nuceným pracem

Ztrácíš-li síly v polí
vyprazdňují se příbytky rodin:

Válka pohltí sedm desetin statků
šest desetin veřejných výdajů půjde
na rozbité vozy a uštvané koně
na štíty přilby luky a kopí
oblévací věže tažné voly těžké vozy

Proto se moudrý vojevůdce
opatřuje zásobami na úkor nepřítele:
Jedna měřice nepřátelského obilí
se vyrovná dvaceti měřicím vlastním
Jeden pytel jeho píce
se vyrovná dvaceti vlastním

Nepřítele zabít
je jen akt zuřivosti
Pravým ziskem je
zbavit jej výhody

Tak když jsi ukořistil deset vozů
při srážce vozeb
odměň toho kdo vzal první vůz
na ukořistěných vozech dej vyměnit korouhve
zařad' je mezi vlastní vozbu
a ihned je rozjed'
O posádky jež jsi zajal

se dobře postarej
Tak posílíš své síly
nutné k vítězství nad nepřítelem

Tvým hlavním cílem buď vítězství
a ne vleklé tažení

Tak drží vojevůdce
jenž ví co je válka
v rukou osud lidu
Tak rozhoduje o bezpečí
anebo zkáze svého státu

Knihá o dŭmyslném útokú

A Mistr Sun pravil

Obecná pravidla vedení války:

Hlavní je zachovat
celistvost vlastního státu
až na druhém místě je
rozbití druhého státu

Hlavní je uchovat
vlastní vojsko v celku
až na druhém místě je
rozbít cizí vojsko

Hlavní je uchovat
celistvost vlastních vojšŭ
až na druhém místě je
rozprášit cizí voje

Hlavní je uchovat
celistvost vlastních oddílŭ
až na druhém místě je
rozdrtit cizí oddíly

Hlavní je uchovat
celistvost vlastních řad
až na druhém místě je
zničit cizí řady

Nejlepší není ten
kdo ve stu bitev stokrát zvítězil
ale je nejlepší
kdo cizí vojska pokořil bez bitvy

Je vrcholem válečného umění
potřít nepřítele dŭmyslem

Pak teprv přijde umění
zbavit ho jeho spojencŭ
Až potom je umění
srazit se s ním ve zbrani
Tím úplně posledním uměním
je zaútočit na jeho hradby

K obléhání opevněných měst přistoupíme
až když není zbytí:
Neboť útočné věže a všechny stroje
nepřipravíme dřívě než do tří měsícŭ

a další tři měsíce potrvá
nežli navršíme valy

Vojevůdce hnaný nezkrotnou netrpělivostí
žene své lidi jak mravence proti hradbám
takže jedna třetina vojáků padne aniž město dobyt
Takový způsob útočení je holé neštěstí

Proto je nejlepším vojevůdcem ten
kdo bez boje pokořil cizí vojsko
kdo bez obléhání dobyt cizí město
kdo si bez vleklého tažení podmanil cizí stát

Tak šetříce vlastní způsobilost k boji
celému světu se můžeme kdykoli postavit
aniž jsme zbraně ztupili
zabezpečíme to co jsme získali

To je umění důmyslného útočení!

Proto je pravidlem vedení vojsk:

Jsi-li desetkrát silnější
nepřítele obklič
Jsi-li pětkrát silnější
na nepřítele udeř
Jsi-li dvakrát silnější
střetni se s nepřítelem
Je-li ti nepřítel rovný
pokus se jej rozdělit
Jsi-li slabší než on
snaž se mu ubránit
A nemáš-li proti němu šanci
vyhni se mu
Co je pevností vůči malému
To je slabostí vůči velkému

Vojevůdce je sloupem podpírajícím stát
Stát je silný
dokud je sloup celý
stát je slabý
když byl sloup narušen

Vládce může trojím způsobem
přivést své vojsko do nesnází:

Vyzve-li své vojsko k postupu
aniž si je vědom že toto vojsko
není takového postupu schopno
Vyzve-li své vojsko k ústupu
aniž si je vědom že toto vojsko
není takového ústupu schopno

Tomu se říká rozložit vojsko!

Řídí-li vojsko stále stejně
aniž znal jeho skutečný stav
vyvolá nejistotu v řadách velitelů
Nakládá-li na ně stále stejné úkoly
aniž znal jeho skutečné síly
vyvolá pochybnosti v řadách velitelů

A když je jeho vojsko
takto nejisté a plné pochyb
druzí vévodové začnou vyvolávat třenice

Tomu se říká uvádět vojska ve zmatek
a odvádět je z cesty k vítězství

Proto je pět věcí
podle nichž se pozná vítěz:

Vítězí ten kdo ví
kdy může či nemůže bojovat
Vítězí ten kdo ví
jak naložit s vlastní převahou a nebo slabostí
Vítězí ten kdo umí
prodchnout své vojsko od shora dolů jedinou vůlí
Vítězí ten kdo sám vždy ve střehu
dokáže překvapit nepřipravené
Vítězí vojevůdce který toto vše dokáže
aniž jej vládce řídí

To je pět měřítek
podle nichž poznáme budoucí vítěze

Proto se praví:
Kdo zná protivníka a zná sebe
vybojuje sto bitev beze ztrát

Kdo nezná protivníka ale zná sebe
jednou zvítězí jednou prohraje

Kdo nezná protivníka ani sebe
ztratí každou bitvu